

COŚ Z NICZEGO ... - RAPORT Z PRZEPROWADZONEJ DIAGNOZY POTRZEB KULTURALNYCH MŁODZIEŻY Z GMINY DOBRA

Tworzymy Kulturę w Dobrej

Gminny Ośrodek Kultury w Dobrej

Zespół badawczy:

Dyrektor: Urszula Palka-Ranosz

Koordynator projektu i autor raportu: Klaudia Szyrszeń

Aleksandra Wilk

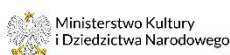
Magdalena Skwarczek

Księgowość: Anna Lach

Animator NCK: Małgorzata Wójcik

Koncepcja diagnozy i wsparcie merytoryczne: Anna Miodyńska

Dobra, maj/czerwiec 2024 r.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: Dom Kultury+ Edycja 2024

Spis treści

Wstęp.....	3
1. Charakterystyka Gminy Dobra i Gminnego Ośrodka Kultury w Dobrej	4
2. Koncepcja realizowanych badań	7
2.1. Cele badawcze	7
2.2. Metody i narzędzia badawcze	7
2.3. Profil respondenta	9
3. Wyniki badań sondażowych	9
3.1. Opis i wyniki I działania diagnostycznego – analiza danych zastanych	9
3.2. Opis i wyniki II działania diagnostycznego – badanie z użyciem aplikacji „Mentimeter”	11
3.3. Opis i wyniki III działania diagnostycznego – badanie ankietowe	18
3.4. Opis i wyniki IV działania diagnostycznego – spacer badawczy	23
3.5. Opis i wyniki V działania diagnostycznego – spotkanie wydobywcze	24
4. Podsumowanie – rekomendacje z badań	25
4.1. Rekomendacje w kontekście projektu <i>TworzyMy Kulturę w Dobrej</i> w ramach programu Dom Kultury+ - Edycja 2024	25
4.2. Rekomendacje w kontekście tworzenia oferty adresowanej do młodzieży Gmina Dobra	26
5. Załączniki	27
Załącznik nr 1 Kwestionariusz do wykorzystania za pomocą aplikacji Mentimeter ..	27
Załącznik nr 2 Kwestionariusz ankiety	28

Wstęp

Gminny Ośrodek Kultury w Dobrej realizuje projekt pn. *TworzyMy Kulturę w Dobrej* w ramach programu Dom Kultury+ Edycja 2024 - Inicjatywy Lokalne organizowanego przez Narodowe Centrum Kultury.

Nazwa zadania *TworzyMy Kulturę w Dobrej* wybrana przez Gminny Ośrodek Kultury w Dobrej w całości oddaje ideę programu. Priorytetowym celem jego realizacji jest potrzeba ocieplenia wizerunku GOKu oraz wysłanie jasnego sygnału, że jesteśmy instytucją otwartą, gotową na współpracę i chcącą kreować oraz współtworzyć życie kulturalne razem ze społecznością lokalną. Chcemy wykorzystać i kontynuować dotychczas wypracowaną współpracę z różnymi instytucjami oraz osobami z którymi mamy bardzo dobre relacje i wspieramy się wzajemnie w realizowanych działaniach. Jednocześnie mamy świadomość, że na terenie gminy jest wiele osób z różnymi talentami oraz potencjałem kulturotwórczym, którym chcielibyśmy dać przestrzeń i zachęcić ich do partycypacyjnego udziału w tworzeniu oferty kulturalnej. Zauważamy, że grupą która najmniej angażuje się w życie kulturalne gminy jest młodzież. Jednocześnie zdajemy sobie sprawę, że nie prowadzimy działań angażujących tę grupę, dlatego są oni jedynie biernymi odbiorcami naszych inicjatyw. Młodzi ludzie mają jednak w sobie wiele energii i kreatywności, dlatego liczymy, że wspólnie uda nam się stworzyć odpowiadającą na ich potrzeby ofertę kulturalną, która pomoże w nawiązaniu długofalowej współpracy. Taki partycypacyjny model funkcjonowania to dla naszej instytucji kultury szansa na rozwój i jednocześnie konieczność, by odpowiadać na potrzeby współczesnego świata.

W nawiązaniu do tytułu projektu nasz raport nazwaliśmy „COŚ Z NICZEGO” i to hasło również nie jest przypadkowe. Przed rozpoczęciem badań mieliśmy świadomość, że nie mamy nic, czym moglibyśmy zachęcić młodzież do działań kulturalnych. Dzięki temu projektowi wierzymy, że uda nam się pozyskać grupę nowych odbiorców z którą uda nam się stworzyć „COŚ” czego nie było dotychczas i będzie odpowiadało na potrzeby młodzieży.

Niniejszy raport jest podsumowaniem badań diagnostycznych zrealizowanych w ramach projektu. Składa się on z następujących części: wstępu, charakterystyki zasobów Gminy Dobra i Gminnego Ośrodka Kultury w Dobrej, założeń metodologicznych (cele, narzędzia i metody badawcze oraz opis profilu respondenta) i zakończenia wraz z rekomendacjami na dalsze działania. Raport został przygotowany na potrzeby realizacji drugiego etapu projektu, jakim jest opracowanie przez zainteresowaną młodzież inicjatyw na wydarzenia i działania kulturalne, a następnie wyłonienie z nich od 3 do 7 inicjatyw realizowanych w dalszej fazie projektu.

Tab. 1. Zasoby kulturalne Gminy Dobra

WYMIAR	ZASOBY
instytucje	<ul style="list-style-type: none"> • Gminny Ośrodek Kultury w Dobrej, • Gminna Biblioteka Publiczna w Dobrej.
zabytki	<p>Zabytki wpisane do rejestru zabytków województwa nowosądeckiego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zespół Kościoła Parafialnego p.w. Szymona i Judy Tadeusza we wsi Dobra, tworzący „Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce”, • Zespół Kościoła Parafialnego p.w. Św. Mikołaja Biskupa we wsi Skrzydlina, • budynek dworu w miejscowości Skrzydlina, • park podworski w miejscowości Skrzydlina. <p>Inne walory przyrodnicze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • park im. Małachowskich w Dobrej wraz z muszlą koncertową, • narciarskie trasy biegowe z funkcją rekreacji letniej w rejonie góry Mogielica, • Kościół pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Jurkowie, tworzący „Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce”, • Kościół pw. Świętego Mikołaja Biskupa w Skrzydlonej, tworzący „Szlak Architektury Drewnianej w Małopolsce”, • budynek dawnej Stacji Kolejowej PKP w Dobrej.
organizacje	<ul style="list-style-type: none"> • Zespół Regionalny Jurkowanie, • Zespół Regionalny Skrzydlanie, • Dziecięcy Zespół Regionalny Gminy Dobra, • Dziecięcy Zespół „Spod Ćwilina”, • Dobrzańskie Ognisko Muzyczne, • Chór BelCanto, • Szkoła Muzyczna I stopnia w Dobrej, • Orkiestra Dęta OSP Dobra, • Koła Gospodyń Wiejskich: Dobra, Porąbka, Skrzydlina i Przenosza.
symbolika	<p>W Gminie Dobra można zauważyć silne przywiązanie do rodzimego folkloru. Na co dzień jest on szczególnie zachowywany przez Zespoły Regionalne, które kultywują tradycje swoich dziadów i pradziadów.</p> <p>Do dnia dzisiejszego w Gminie Dobra kultywowane są stare zwyczaje i obrzędy. Jak dawniej, tak i teraz, w czasie pomiędzy Bożym Narodzeniem a Nowym Rokiem, mieszkańców w ich domach odwiedzają grupy kolędników.</p>

	<p>W Niedzielę Palmową święci się tradycyjnie przygotowane palmy. W Poniedziałek Wielkanocny (zwany ogólnie w Polsce "lanym" - a tutaj "śmiguśnym") po wioskach chodzą "śmiguśnioki" - przebierańcy ubrani w słomiane stroje z maskami na twarzach, zaopatrzeni w sikawy, którymi oblewają wszystkich przechodniów. W Zielone Świąta pali się tradycyjne sobótki. Wieczorem wzgórza są rozświetlone wielkimi ogniskami. Natomiast w czasie kościelnych odpustów organizowane są barwne procesje w strojach ludowych.</p>
--	--

Zródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

Działalność Gminnego Ośrodka Kultury w Dobrej

Podstawowym celem statutowym Gminnego Ośrodka Kultury w Dobrej jest prowadzenie i koordynacja działalności kulturalno-oświatowej w Gminie Dobra. Działalność ośrodka to dbałość o rozwój kulturalny społeczeństwa, tradycję i kulturę charakterystyczną dla regionu, podtrzymywanie obyczajów i zwyczajów w naszej gminie, a także podejmowanie działań aktywizujących dzieci i młodzież tj. organizacja zajęć pozalekcyjnych oraz czasu wolnego w ferie zimowe i wakacje. Zespół GOK tworzy 5 osób: Dyrektor, Główna księgowa oraz 3 pracowników administracyjno– animacyjnych.

Wśród imprez organizowanych przez GOK w Dobrej największą popularnością i frekwencją cieszą się imprezy plenerowe. Większość z nich odbywa się cyklicznie i są to m.in.: Gminne Dożynki, Gminny Dzień Dziecka, czy Festiwal Kultury Beskidu Wyspowego „Beskidzkie Rytm i Smaki”. Poza festiwalami odbywają się różnego rodzaju warsztaty tematyczne nawiązujące do twórczości regionu m.in.: bożonarodzeniowe, wielkanocne, czy związane z obchodami regionalnych świąt. W okresie ferii letnich i zimowych GOK organizuje półkolonie dla dzieci z terenu gminy. Od 2023 r. reaktywowano po okresie pandemicznym plenerowe kino letnie, odbywające się w parku im. Małachowskich w Dobrej. W stałej ofercie GOKu znajduje się indywidualna nauka gry w Dobrzańskim Ognisku Muzycznym, gdzie uczniowie mają możliwość nauki gry na: skrzypcach, pianinie, flecie i akordeonie. W kalendarzu imprez znajdują się również takie wydarzenia jak: koncerty kolęd, koncerty kameralne, czy patriotyczne, ale również konkursy związane m.in. z obchodami Świąt Wielkanocnych. GOK angażuje się również we współpracę z innymi instytucjami, stowarzyszeniami, czy twórcami indywidualnymi tworząc wspólnie różnego rodzaju działania dla mieszkańców.

2. Koncepcja realizowanych badań

Rozdział 2 został poświęcony koncepcji badań, czyli planowi działania, który określa, jak przeprowadzone zostały badania, jakie metody i narzędzia zostały wykorzystane oraz jakie cele badawcze sobie założyliśmy.

2.1. Cele badawcze

Cele projektu, określają to, co chcielibyśmy osiągnąć w wyniku realizacji projektu i przedstawiają pożądany stan w przyszłości. W naszym przypadku wskazaliśmy na:

- integrację i wzmocnienie więzi zarówno instytucji z młodzieżą, jak również pomiędzy lokalną społecznością,
- włączenie społeczności lokalnej, a w szczególności młodzieży w tworzenie oferty kulturalnej oraz dostosowanie jej do potrzeb mieszkańców gminy,
- wzbudzenie potrzeby aktywnego uczestnictwa w działalności kulturalnej,
- poznanie metody lepszej komunikacji z grupą docelową – młodzieżą z klas 6-8 szkół podstawowych,
- odkrycie i rozwój potencjału kulturotwórczego młodzieży.

W efekcie liczymy na to, że zostaną osiągnięte następujące rezultaty:

- umocni się nasza współpraca z innymi instytucjami, organizacjami np. szkoły, młodzieżówki OSP, parafialne grupy młodzieżowe, itp.
- zwiększy się zaangażowanie młodzieży oraz ich partycypacyjny udział w realizacji działań,
- poszerzymy ofertę kulturalną o realizację wybranych oddolnych inicjatyw,
- zostanie przygotowany raport, będący źródłem informacji o postrzeganiu GOK przez młodych mieszkańców gminy oraz ich wyobrażeniu na temat kierunku funkcjonowania instytucji,
- pozyskamy dotychczas nieodkryty zasób kulturotwórczy spośród mieszkańców gminy.

Poprzez przeprowadzenie badania chcieliśmy uzyskać odpowiedzi na następujące problemy badawcze wskazujące kierunek działań instytucji:

- Co interesuje, cieszy i inspiruje młodzież z Gminy Dobra?
- Jakie działania możemy im zaproponować w dłuższej perspektywie?

2.2. Metody i narzędzia badawcze

Badania zostały przeprowadzone w okresie od 25.04.2024 r. do 24.05.2024 r. Wykorzystano zarówno ilościowe, jak i jakościowe metody badawcze. Proces badania diagnostycznego został podzielony na następujące etapy:

- Analiza danych zastanych – dzięki wykorzystaniu danych wtórnych udało nam się lepiej poznać specyfikę badania młodzieży i lepiej przygotować do przeprowadzenia wśród nich badania, poprzez dobranie odpowiednich metod i narzędzi badawczych.
- Spotkania wprowadzające/ zapoznawcze w sześciu szkołach podstawowych na terenie Gminy Dobra (Dobra, Jurków, Chyszówki, Wilczyce, Skrzydlina, Stróża) podczas których wykorzystano aplikację “Mentimeter” oraz doprecyzowywano na bieżąco otrzymywane wyniki poprzez rozmowy z uczniami. Spotkania prowadzone były przez dwóch moderatorów - pracowników GOK. Każde spotkanie miało określony plan działania, jednak ze względu na luźny, swobodny charakter przebieg był zależny od „rozwoju sytuacji” . W spotkaniach wzięło udział około 200 uczniów. Godziny spotkań były wyznaczone przez dyrektorów i nauczycieli placówek. Spotkania w szkołach były bardzo ważnym punktem naszych badań ze względu na obawę o frekwencję uczniów poza murami szkoły (co się potwierdziło podczas kolejnych spotkań). Warto również tutaj wspomnieć, że podczas gdy moderatorzy prowadzili rozmowy z uczniami, w tym samym czasie p. dyrektor GOK przeprowadzała wywiad z dostępnymi nauczycielami i dyrekcją szkół, pozyskując cenne informacje na temat postrzegania przez nich młodzieży oraz zgłaszanych postulatów. Lekko demotywujący był jednak brak nadziei ze strony nauczycieli w kreatywność i chęć działania badanej młodzieży.
- Na stronie internetowej oraz portalu społecznościowym (Facebook) Gminnego Ośrodka Kultury w Dobrej udostępniono elektroniczny kwestionariusz ankietowy stworzony za pomocą Formularzy Google. Ponadto dla osób wolących skorzystać z tradycyjnej formy zostały przygotowane tożsame merytorycznie i metodologicznie kwestionariusze w formie papierowej. Łącznie za pomocą tego narzędzia badawczego udało nam się przebadać 179 ankietowanych.
- Po zebraniu podstawowych informacji o badanych osobach - młodzieży z gminy Dobra w planie było zorganizowanie trzech spacerów badawczych w miejscowościach o największym potencjale pomysłowym. Ostatecznie spacer odbył się tylko w miejscowości Wilczyce, ze względu na słabe zainteresowanie młodzieży wydarzeniem w innych sołectwach. Podczas spaceru poznawaliśmy zarówno ich okolice, jak również siebie nawzajem oraz próbowaliśmy wspólnie pomyśleć co można by tam zorganizować.
- Na potrzeby badania finalnie zostały zorganizowane dwa spotkania “wydobywcze” w formie warsztatów. Jedno z liderami młodzieżowymi chętnymi do dalszej współpracy i jedno z liderami lokalnymi mogącymi pełnić rolę opiekunów dla autorów propozycji.

2.3. Profil respondenta

Należy nadmienić, iż dobierając narzędzia badawcze były one stricte nakierowane na wybraną próbę badawczą, aby jak najlepiej poznać ich potrzeby i uzyskać, jak najbardziej miarodajne wyniki. Respondentami badania były osoby w wieku 12-15 lat - uczniowie szkół podstawowych z terenu gminy Dobra. Przewidywana liczba osób do przebadania na podstawie dostępnych danych to około 278 uczniów z klas 6-8 szkół podstawowych.

3. Wyniki badań sondażowych

Działania diagnostyczne zostały podzielone na pięć etapów. W pierwszym poszukiwaliśmy danych zastanych i stworzyliśmy zestaw interesujących nas wyników, który przez cały okres badań na bieżąco interpretowaliśmy. Zapoznanie się z młodzieżą rozpoczęliśmy od spotkań w szkołach, na których przeprowadziliśmy badanie za pomocą aplikacji „Mentimeter”. Kolejno wybraliśmy się z wybranymi respondentami na spacer badawczy i finalnie zaprosiliśmy młodzież na spotkanie wydobywcze do naszej siedziby. Obraz, jaki wyłonił się z badań jest dość różnorodny i niejednoznaczny.

3.1. Opis i wyniki I działania diagnostycznego – analiza danych zastanych

Ważną część stanowiła analiza danych wtórnych. Bazowano na informacjach zawartych w raporcie z konsultacji społecznych przeprowadzonych w ramach konstruowania strategii rozwoju gminy Dobra oraz raporcie *Kultura w życiu dzieci i młodzieży*.

Tab. 2. Analiza danych zastanych

PYTANIE BADAWCZE	NAZWA DOKUMENTU/ FRAGMENT	KOMENTARZ
Jakie działania możemy im zaproponować w dłuższej perspektywie?	<i>Kultura w życiu dzieci i młodzieży</i> - „Istnieje duża szansa, że osoby „obyte z kulturą” za młodu, będą w przyszłości odczuwały potrzebę uczestnictwa, a nawet współtworzenia”	Mamy nadzieję, że dzięki nawiązaniu kontaktu i otwartości na współpracę z młodzieżą, pozyskamy w dalszej perspektywie stałych odbiorców naszej oferty.
Co interesuje, cieszy i inspiruje młodzież z Gminy Dobra?	<i>Kultura w życiu dzieci i młodzieży</i> - „Kultura to także przestrzeń, w której można budować poczucie wpływu	Podczas spotkań z młodzieżą zauważyliśmy, że nie wierzą w siłę sprawczą tego, że działania, które proponują faktycznie mają szansę

	i decyzyjności, których młodym ludziom brakuje.”	być zrealizowane. Ponadto młodzi ludzie często mają problem z zwerbalizowaniem swoich lub potrzeb lub nie mają śmiałości ich sygnalizować.
Co interesuje, cieszy i inspiruje młodzież z Gminy Dobra?	<i>Kultura w życiu dzieci i młodzieży -</i> „Media społecznościowe to forma komunikacji młodych. Internet służy im do utrzymywania kontaktu ze znajomymi.”	Zauważyliśmy, że ważną kwestią w nawiązaniu kontaktu z młodzieżą jest wykorzystanie mediów społecznościowych przez nich stosowanych (np. Instagram, Tiktok).
Co interesuje, cieszy i inspiruje młodzież z Gminy Dobra?	<i>Kultura w życiu dzieci i młodzieży -</i> „Żeby wzięli udział w działaniach, musi ich to bardzo zainteresować. Musi to być coś bardzo oryginalnego, a nie jakieś tam kółko.”	Młodzież ma teraz powszechny dostęp do prawie wszystkiego. Proponując dla nich działania, należy wyjść poza pewnego rodzaju schematy.
Jakie działania możemy im zaproponować w dłuższej perspektywie?	<i>Konsultacje społeczne projektu Strategii Rozwoju Gminy Dobra na lata 2024-2035</i> „- Czy Pani / Pana zdaniem powyższy wykaz powinien zostać uzupełniony o nowy cel operacyjny? Odpowiedzi: Miejsca spotkań dla młodzieży w każdym sołectwie; Większa integracja dzieci i młodzieży z innych sołectw. Wymuszanie współpracy i interakcji mieszkańców poszczególnych sołectw.”	Dla młodzieży ważne jest niwelowanie barier ograniczających ich udział w kulturze oraz budowanie jedności pomiędzy poszczególnymi sołectwami.
Jakie działania możemy im zaproponować w dłuższej perspektywie?	<i>Konsultacje społeczne projektu Strategii Rozwoju Gminy Dobra na lata 2024-2035</i> - „Pytanie: Co Pani/ Pana zdaniem jest obecnie atutem (mocną stroną) gminy? Odpowiedź: Młodzi ludzie z głowami pełnymi pomysłów.”	Liczymy na to, że młodzież otworzy się przed nami i nawiąże długofalową współpracę.

<p>Jakie działania możemy im zaproponować w dłuższej perspektywie?</p>	<p><i>Konsultacje społeczne projektu Strategii Rozwoju Gminy Dobra na lata 2024-2035</i></p> <p>- „Respondenci mieli za zadanie określić w jaki sposób można tworzyć warunki dla rozwoju młodzieży. Wśród odpowiedzi znalazły się m.in.: Miejsca rozrywki, integracji, komunikacja zewnętrzna...; Utworzyć miejsca, gdzie mogą aktywnie przebywać (np. ścieżki rowerowe dla jeżdżących na rolkach); Skate park; Tworzenie miejsc do spotkań; Utworzenie ścieżek rowerowych; Zagospodarowanie terenów rzecznych; Miejsca spacerowe; Okazja do spotkań (np. plenerowe kino); Festyny, zabawy; Spotkania na pobliskich górach; Festiwale, kolonie, kursy językowe, Erasmus, szkolenia darmowe, kluby sportowe; Stworzenie możliwości doszkalania się (kursy).</p>	<p>Również w naszym badaniu wyłoniła się potrzeba stworzenia miejsc, gdzie młodzież mogłaby się spotykać, spędzać swój czas wolny. Istotną rolę w życiu młodych osób pełni ruch – lubią spędzać wolny czas na aktywnościach fizycznych.</p>
--	--	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

3.2. Opis i wyniki II działania diagnostycznego - badanie z użyciem aplikacji „Mentimeter”

Badanie za pomocą aplikacji Mentimeter odbywało się podczas tzw. spotkań wprowadzających. Poprzez zastosowanie tej metody udało się nam przebadać 216 uczniów. W kwestionariuszu zawarto dziewięć pytań, mających przybliżyć instytucji sposób postrzegania i uczestnictwa uczniów w kulturze. Warto zwrócić uwagę, że w wynikach mogą pojawić się pewnego rodzaju błędy wynikające z niewłaściwego zrozumienia pytania (pomimo wyjaśniania na bieżąco przez moderatora spotkania kluczowych kwestii). Ponadto udzielane odpowiedzi na bieżąco wyświetlały się na tablicach multimedialnych, dlatego mogły stanowić źródło podpowiedzi dla innych uczniów. Niemniej badanie było przeprowadzone na dużej grupie młodzieży, a jego wyniki stanowią spójny obraz.

W pierwszym pytaniu, poprosiliśmy o wskazanie przez młodzież skojarzeń z określeniem „Gmina Dobra”. Rezultaty zaprezentowano w tabeli poniżej.

Tab. 3. Jedno słowo, które przychodzi Ci do głowy, gdy słyszysz „Gmina Dobra”

MIEJSCA	OSOBY	WYDARZENIA	CECHY	WARTOŚCI
urząd (gmina)	wójt	śmiguśniaki	dobro	tradycje
park	zespoły	festyny	pomoc	nauka
miejsce spotkań	regionalne			
wieś	koledzy, przyjaciele	spotkania	konotacje słowa „dobra” – najlepsza wieś w Polsce, „dobra jest dobra”, „coś co jest dobre”	przyroda/ natura
dom (miejsce w którym mieszkam)	ludzie, dobrzanie, dobrzy ludzie	konkurs	kreatywna	kultura
góry (poszczególne szczyty, Beskid Wyspowy)	dziwni ludzie, patologia	półkolonie, zawody sportowe	ładna	zdrowie
orlik (stadion, Iks dobrzanka)	imiona osób (Łukasz, Sławek)	wydarzenia	wesoła	zabawa
gok			różność	prawo
okoliczne miejscowości (Skrzydlna, Gruszowiec, Limanowa, Tymbark, Zakopane)				
restauracje (Dominikana, bistro), sklepy (żabka)				
budynki, instytucje (szkoła, kościół, ośrodek)				
metropolia, miasto				

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

Skojarzenia podawane przez młodzież z Gminy Dobra są w większości pozytywne. Można zauważyć silne poczucie przynależności respondentów do swojego miejsca zamieszkania. Duża różnorodność odpowiedzi skłoniła do przyporządkowania ich do pięciu kategorii: miejsca, osoby, wydarzenia, cechy i wartości. Na szczególną uwagę zasługują te wyniki, które były najczęściej wymieniane – czerwone na szarym tle i czerwone na białym (trochę rzadziej).

Zdecydowanie najwięcej skojarzeń jest związanych z otoczeniem ankietowanych. Jest to zarówno przestrzeń bliska/osobista – „mój dom”, jak i dalsza - park, góry Beskidu Wyspowego. Młodzież wskazuje na atrakcyjne przyrodniczo położenie Gminy oraz silny związek z naturą. Wśród odpowiedzi często wskazywano „miejsce spotkań”, ale również inne obszary w których jak się okazało młodzież spędza dużo czasu np. orlik, stadion, sklepy, szkoła, kościół.

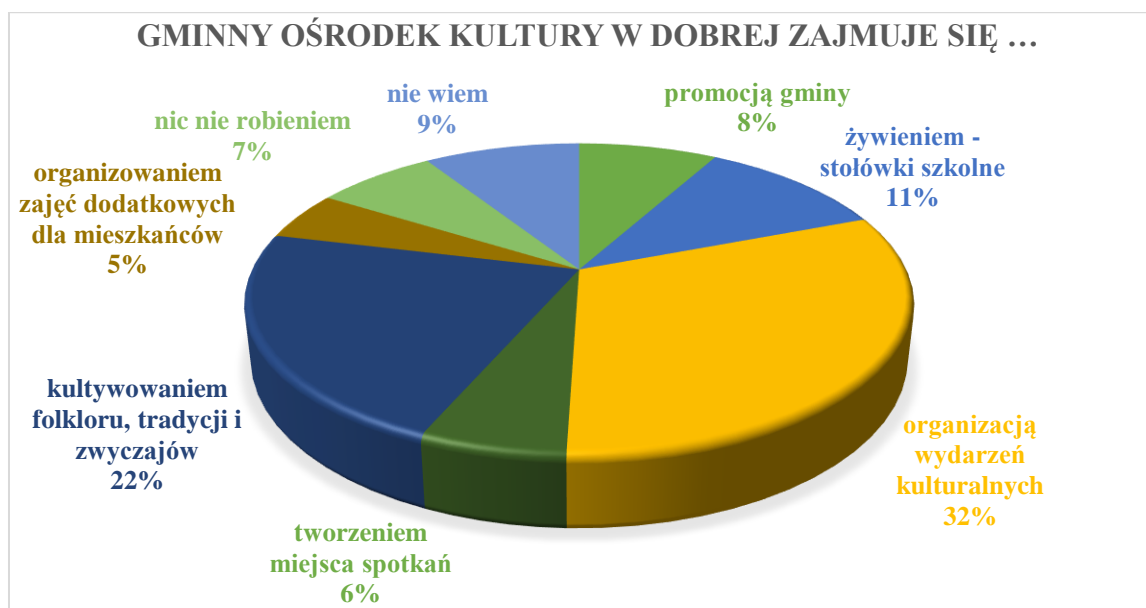
W kategorii „osoby” na piedestale stanął wójt. Nie udało się jednak ustalić, czy to skojarzenie wynika z działalności władarza, czy z niedawno odbywających się wyborów samorządowych. Należy tutaj zwrócić uwagę, że podczas rozmów okazało się, że młodzież często utożsamia Gminny Ośrodek Kultury z Urzędem Gminy, traktując je jako jedną instytucję. Można w tej kategorii również zauważyć silne przywiązanie młodzieży do zbiorowości lokalnej – zespoły regionalne i przyjaciele/koledzy.

Skojarzenia respondentów z „tradycją” nawiązują do kilku kategorii, ponieważ są to zarówno wydarzenia np. związane z obchodami lanego poniedziałku - Śmiguśnioki, jak i grupy osób kultywujące folklor regionu - zespoły regionalne, czy też same tradycje.

Biorąc pod uwagę atrakcyjną nazwę naszej Gminy pojawia się wiele konotacji ze słowem „Dobra”. Bardzo cieszy, że dla młodzieży najczęściej wskazywanymi wartościami jest pomoc i dobro.

Kolejne pytania miały formę pytań zamkniętych, gdzie respondenci odpowiadali korzystając z listy zaproponowanych odpowiedzi.

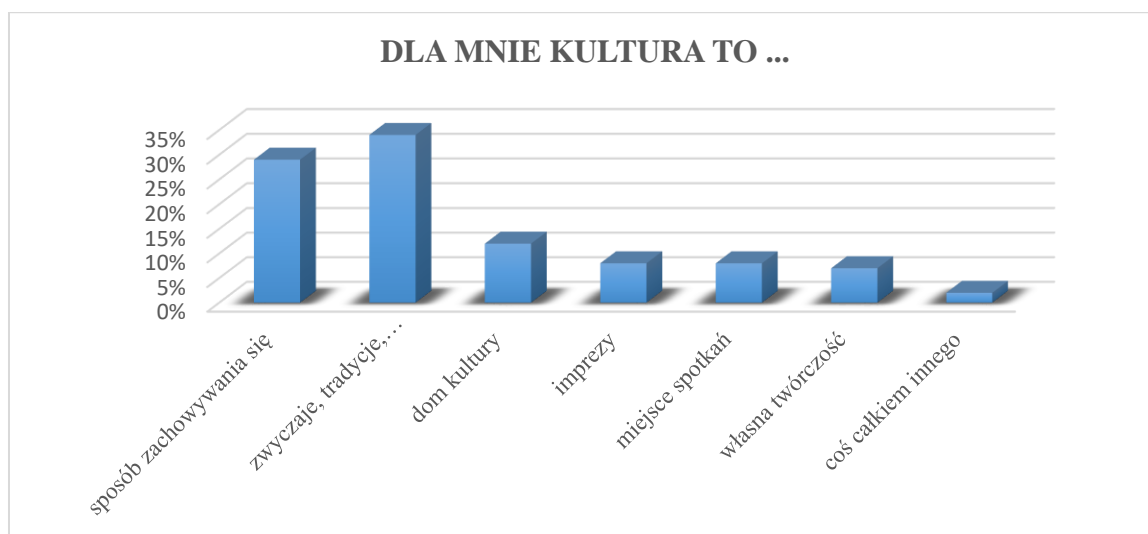
Wyk. 1. Gminny Ośrodek Kultury zajmuje się ...

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

Większość ankietowanych kojarzy Gminny Ośrodek Kultury w Dobrej z organizacją wydarzeń kulturalnych (31%). W rozmowie nawiązującej do tego pytania duży wpływ na to mają wydarzenia otwarte, odbywające się w plenerze np. Dzień Dziecka, Dożynki, czy kino letnie. Sporo osób zwróciło uwagę na zadanie, jakim jest kultywowanie folkloru, tradycji i zwyczajów (22%). Zaskakująca tutaj natomiast okazała się niska znajomość zespołów regionalnych. Jednak najbardziej rozpoznawalną tradycją regionu okazały się wielkanocne Dziady Śmigustne. Wśród wskazanych propozycji najmniej osób kojarzy GOK z organizacją zajęć dodatkowych dla mieszkańców (5%), tworzeniem miejsca spotkań (6%) i nic nie robieniem (7%). Należy zauważyć, że faktycznie w gminie brakuje miejsc do spotkań i raczej w ofercie GOKu jest mało zajęć dodatkowych dla młodych mieszkańców, więc odpowiedzi pokrywają się ze stanem faktycznym. Pozytywną informacją dla naszej instytucji jest to, że pomimo naszych przypuszczeń działalność GOKu jest dostrzegana – tylko 9% nie wie czym się zajmujemy.

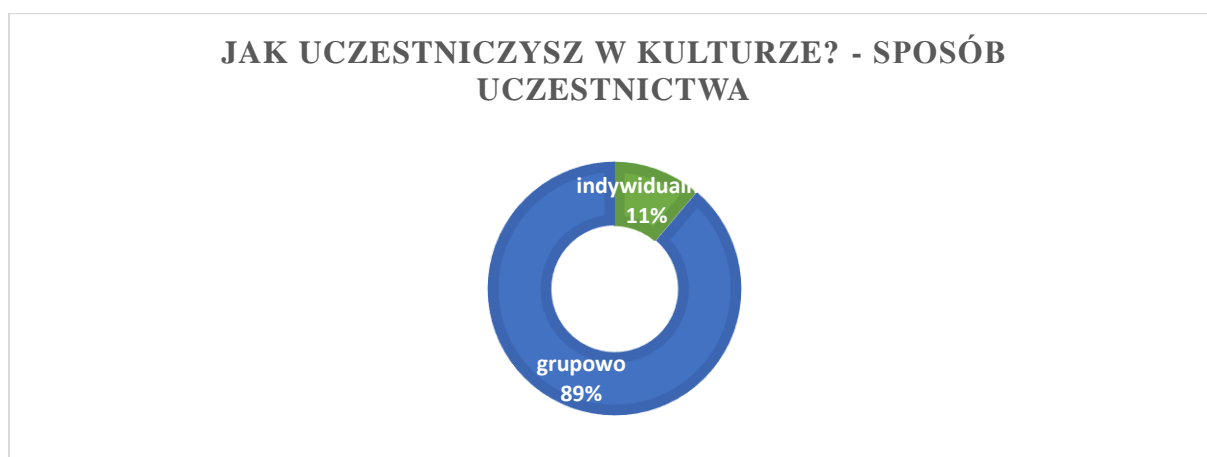
Wyk. 2. Dla mnie kultura to ...

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

Potwierdzenie skojarzeń z pierwszego pytania możemy zauważyć w liczbie odpowiedzi na drugie pytanie związane z kulturą. Najwięcej osób utożsamia kulturę ze zwyczajami, tradycjami, folklorem i legendami (34%). Kolejno wskazują na sposób zachowywania się (29%), co można było szczególnie w mniejszych szkołach od razu zauważyć (kulturalne zachowanie). Stosunkowo sporo młodych osób wskazało na odpowiedź „dom kultury” (12%) – co akurat w przypadku naszej instytucji było zaskakujące, ponieważ młodzież miała problem ze wskazaniem lokalizacji naszej aktualnej siedziby. Aż 7% ankietowanych wskazało na własną twórczość, rozumiejąc przez to twórczość online oraz rozwijanie swoich zainteresowań we własnym zakresie. Po 8% ankietowanych wskazało na imprezy i miejsce spotkań.

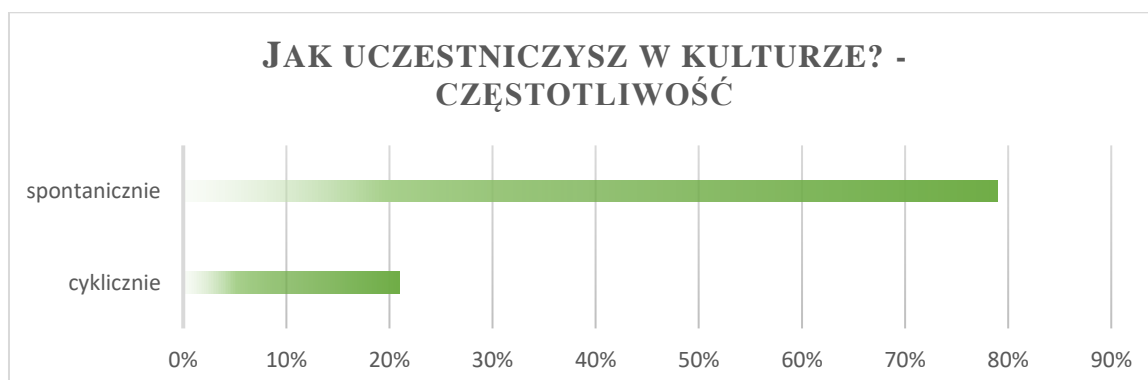
Wyk. 3. Jak uczestniczysz w kulturze? - pytanie o sposób uczestnictwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

Zdecydowana większość (89%) odpowiedziała za grupowym uczestnictwem w kulturze. Wiąże się to z silną przynależnością do grup, rodzin, rówieśników. Pozostałe 11 % uczestniczy w kulturze indywidualnie, co prawdopodobnie wiąże się z solowymi zajęciami, podczas których młodzież rozwija swoje zainteresowania i pasje. Warto zwrócić uwagę, że w mniejszych szkołach (Wilczyce, Stróża, Chyszówki) odpowiedzi na indywidualny udział w kulturze są zerowe, co może wynikać z silnej więzi koleżeńskiej między mniejszą liczbą uczniów lub niskiej pewności siebie i obawy przed samodzielnym wystąpieniem, ale również z wykluczeniem komunikacyjnym i zależnością od osób pełnoletnich.

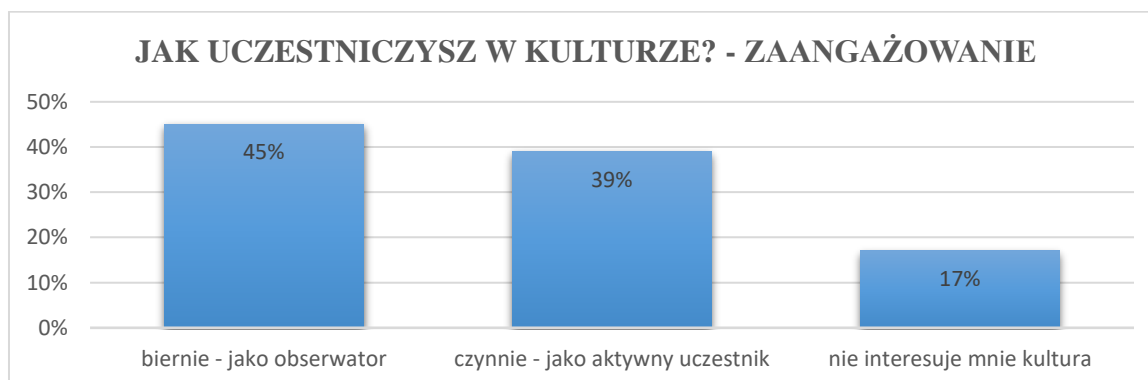
Wyk. 4. Jak uczestniczysz w kulturze? - pytanie o częstotliwość

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

79% badanych osób wskazuje na spontaniczny udział w kulturze. Nie interesują ich zobowiązujące działania, odbywające się systematycznie. Często uczniowie wskazywali na natłok obowiązków edukacyjnych, czy pozalekcyjnych rozwijających ich zainteresowania w związku z czym wybierają uczestnictwo w kulturze pod wpływem chwili. Należy jednak pamiętać o 21% ankietowanych, którzy wolą mieć zorganizowane wydarzenia o ściśle określonych porach.

Wyk. 5. Jak uczestniczysz w kulturze? - pytanie o zaangażowanie

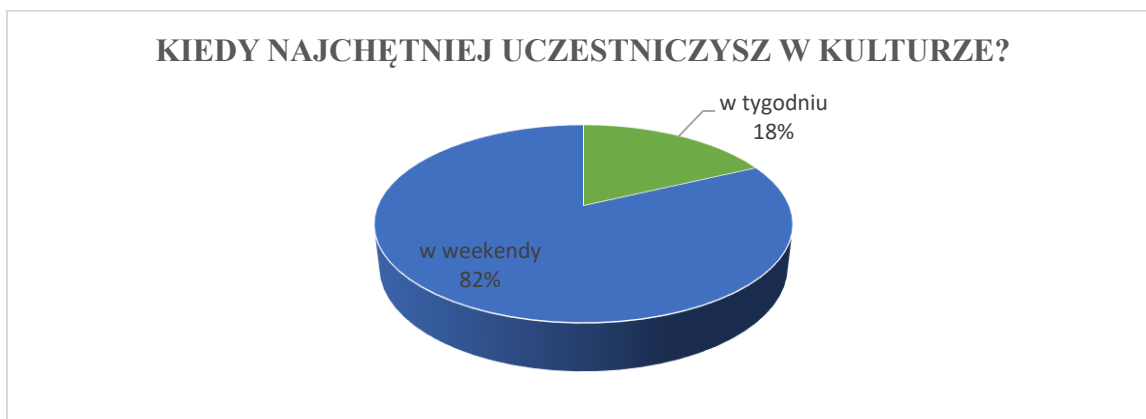

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

W tym pytaniu odpowiedzi stosunkowo się rozłożyły. 45% ankietowanych woli być biernym uczestnikiem, tzn. być obserwatorem tego co się odbywa, natomiast 39% odpowiadających chętnie aktywnie włącza się w organizowane działania. Również w tym pytaniu wyłania się różnica pomiędzy szkołami. W szkołach do których uczęszcza większa liczba uczniów (Dobra, Jurków, Skrzydlna) przeważała bierna partycypacja w kulturze.

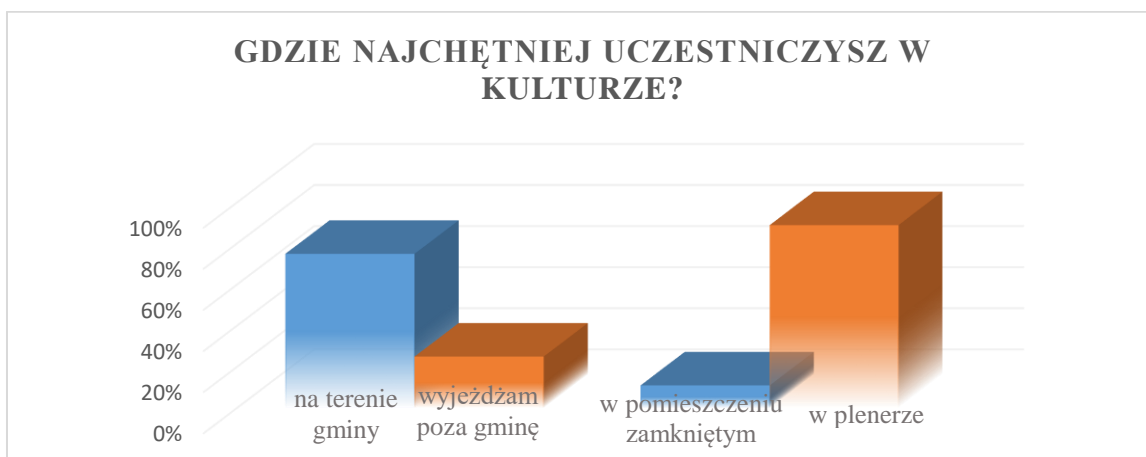
Wyk. 6. Kiedy uczestniczysz w kulturze? - pytanie o częstotliwość uczestnictwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

Młodzież z terenu Gminy chętniej uczestniczy w wydarzeniach w weekendy (82%). Wynika to z natłoku obowiązków w tygodniu (nauka, zajęcia pozalekcyjne, hobby). Także tutaj biorąc pod uwagę bardziej szczegółową analizę wyników, można zauważyć że są one zróżnicowane pod względem umiejscowienia szkoły. Dla przykładu w Szkole Podstawowej w Chyszówkach preferują jednak działania kulturalne odbywające się w tygodniu.

Wyk. 7. Gdzie najchętniej uczestniczysz w kulturze? - pytanie o miejsce

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

$\frac{3}{4}$ ankietowanych najchętniej uczestniczy w kulturze na terenie gminy. Wiąże się to z małą mobilnością osób niepełnoletnich (brak prawa jazdy) i silnym przywiązaniem komunikacyjnym do osób drugich. Jest to pozytywna wiadomość dla Gminnego Ośrodka Kultury w Dobrej, ponieważ wynika z tego, że potencjalni odbiorcy naszych działań większość czasu przebywają na terenie gminy. Wskazywali oni jednak na potrzebę organizacji wydarzeń na terenie ich miejscowości, nie tylko w centrum Gminy Dobra. Ze względu na stosunkowo duże rozproszenie sołectw na terenie Gminy oraz słabą sieć komunikacyjną młodzież ma często problem z dotarciem do miejsc, gdzie organizowane są wydarzenia.

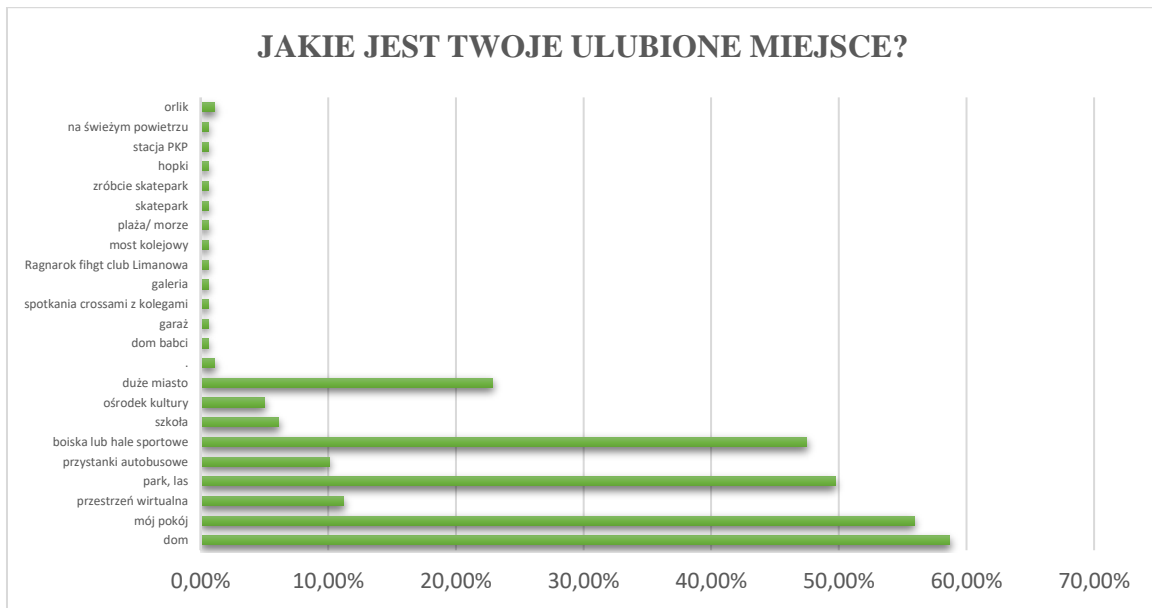
Kolejne pytanie było uszczegółowieniem poprzedniego i polegało na wskazaniu preferowanej przestrzeni. Zdecydowanie młodzież z Gminy preferuje uczestnictwo w plenerowych wydarzeniach kulturalnych (89%). Wynika to prawdopodobnie z przewagi organizowanych w Gminie wydarzeń w plenerze (Dzień Dziecka, Dożynki, Pikniki, festiwale, kina letnie, czy przeglądy). Atrakcyjne ukształtowanie terenu również wpływa pozytywnie na udział w wydarzeniach „na świeżym powietrzu”. Ponadto wydarzenia na otwartej przestrzeni nie ograniczają uczestników, pozwalając na swobodny wybór sposobu uczestnictwa w kulturze (czynny, lub bierny).

3.3. Opis i wyniki III działania diagnostycznego – badanie ankietowe

W badaniu ankietowym wzięło udział 179 uczniów. Ankietowani podzielili się pod względem płci praktycznie po równo – 50,3% dziewczyn i 49,7% chłopaków. Najlicniejszą grupę stanowią uczniowie 6 klas (40%), następnie 7 klas (39%), natomiast najmniej liczną grupą są uczniowie 8 klas. Pod względem kryterium miejsca zamieszkania można zauważyć, że odpowiedzi odzwierciedlają wielkość poszczególnych miejscowości. Największą liczbę odpowiedzi uzyskano od młodzieży z Dobrej (28%), następnie Stróży (12%) i Jurkowa (11%). Kolejno 9% wszystkich respondentów stanowi młodzież z Skrzydlnej i Wilczyc, natomiast po 6% respondentów pozyskaliśmy z Chyszówek, Gruszowca i Przenoszy. Pojedyncze odpowiedzi uzyskaliśmy od uczniów z pozostałych sołectw.

Uzyskane odpowiedzi są satysfakcjonujące, ponieważ udało się przeprowadzić badanie w stosunkowo dużej próbie badawczej (około 65%) oraz z otrzymanych odpowiedzi można wysunąć wartościowe wnioski. Należy jednak zwrócić uwagę, że zdarzały się sytuacje kiedy respondenci wypełniający kwestionariusz ankiety nie udzielali precyzyjnych i właściwie skategoryzowanych odpowiedzi na pytania dotyczące potencjału kulturalnego GOKu w Dobrej.

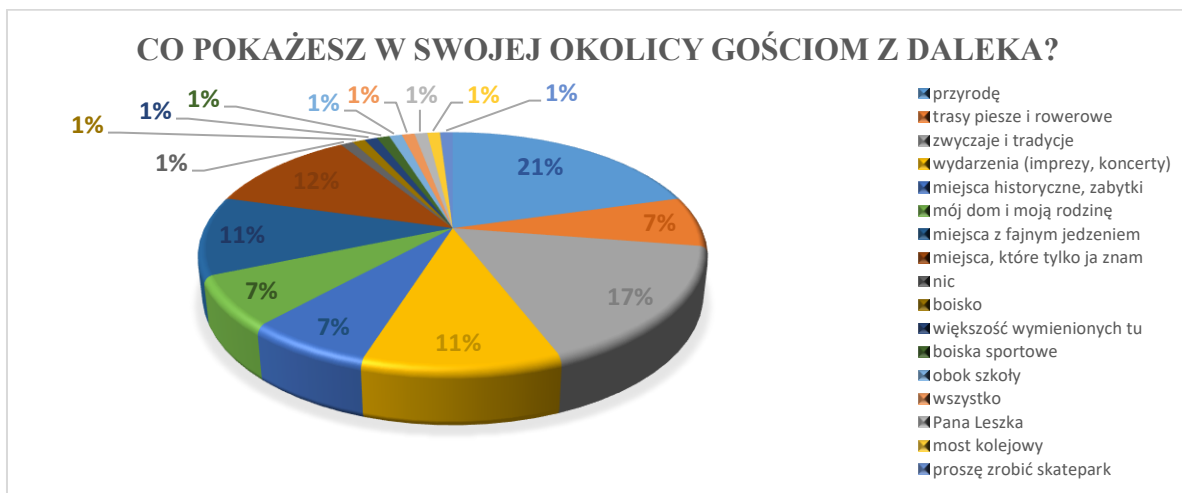
Wyk. 8. Jakie jest Twoje ulubione miejsce?

Źródło: opracowanie własne. Uwaga: odpowiedzi nie sumują się do 100%, ponieważ respondent miał możliwość wybrania do 3 odpowiedzi.

Najwięcej odpowiedzi padło na następujące miejsca: *dom* (58,7%) i *mój pokój* (55,9%). Wskazuje to na pewnego rodzaju alienację młodzieży, ale jednocześnie może to być wynik braku miejsc do wspólnych spotkań. Kolejno wybierane miejsca to *park, las* (49,7%) i *boiska lub hale sportowe* (47,5%), co jest bardzo pozytywną wiadomością, ponieważ świadczy o spędzaniu czasu na „świeżym powietrzu” i aktywnie. Zaskakująca jest stosunkowo duża ilość odpowiedzi na *duże miasto* (22,9%). Respondenci wskazywali również pojedyncze odpowiedzi na: *orlik, skatepark, galeria, most kolejowy/stacja PKP, kluby sportowe, garaż, dom babci, czy plaża/morze*.

Wyk. 9. Co pokażesz w swojej okolicy gościom z daleka?

Źródło: opracowanie własne.

W tym pytaniu mogliśmy dowiedzieć się co jest powodem dumy dla młodzieży. Najwięcej ankietowanych (21%) najchętniej pokazałoby w naszej Gminie *przyrodę* oraz *zwyczaje i tradycje* (17%). Pokrywa się to z odpowiedziami z badania za pomocą aplikacji „Mentimeter”. Młodzież wskazywała tam na silne przywiązanie z przyrodą i tradycjami. Następnie często wybierane odpowiedzi to *miejsca które tylko ja znam* (13%), co świadczy o dużej znajomości zarówno regionu geograficznego, jak i kulturowego. Po 11% ankietowanych odpowiedziało się za *miejscem z fajnym jedzeniem i wydarzeniami (imprezy, koncerty)*. Stosunkowo mało osób (po 7%) wybrało *mój dom i moją rodzinę, miejsca historyczne i zabytki* oraz *trasy piesze i rowerowe*. Wśród pojedynczych odpowiedzi wskazywano na *boisko, teren szkoły, most kolejowy, wszystko, ale także nic*.

Wyk. 10. Co najczęściej robisz w czasie wolnym bez telefonu i komputera?

Źródło: opracowanie własne. Uwaga: odpowiedzi nie sumują się do 100%, ponieważ respondent miał możliwość wybrania do 3 odpowiedzi.

Bardzo nas interesowało, co młodzież robi w czasie wolnym bez telefonu i komputera. Ponad połowa respondentów (55%) najczęściej *spotyka się z przyjaciółmi*. Tutaj również widać powiązanie z wynikami z aplikacji i bardzo to nas cieszy, ponieważ świadczy o potrzebie budowania relacji „na żywo”. Zastanawiająca jest dla GOK liczba odpowiedzi na *śpię* (46%). Prawdopodobnie jest to skutek silnego zmęczenia w natłoku codziennych obowiązków lub byciem przez większość czasu online i tylko „wyłączaniem się” podczas snu. Kolejno pojawiły się wskazania na *uprawianie sportu* (35%), *spędzanie czasu z rodziną* (34%) i czytanie książek (19%). Aż 15% ankietowanych nie ma pomysłu na zagospodarowanie swojego czasu wolnego i po prostu się *nudzi*. Stosunkowo mała liczba wskazań jest na *zawsze jestem online* – 8%, co

jest lekko zadziwiające, ponieważ obraz życia codziennego wskazuje na bardzo silne przywiązanie młodych osób do telefonu i komputera. Wśród pozostałych preferencji młodzież jednostkowo wskazywała na: *rozwijanie zainteresowania sztuką, podróże, oglądanie TV z babcią lub z tatą posiedzenia sejmku, pomaganie i opiekę nad innymi, jeżdżenie quadem i rowerem, siedzenie w garażu, spacery po lesie/ moście kolejowym, zajmowanie się gospodarką, rysowanie, czy uczenie się.*

Wyk. 11. Co ogranicza Twój udział w wydarzeniach kulturalnych organizowanych przez GOK?

Źródło: opracowanie własne. Uwaga: odpowiedzi nie sumują się do 100%, ponieważ respondent miał możliwość wyboru do 3 odpowiedzi.

Co równie istotne dla zgłaszania i wyboru inicjatyw lokalnych w dalszych działaniach służących ożywieniu kultury w Dobrej, to bariery uczestnictwa w kulturze. *Brak czasu* okazał się najczęściej wybieranym powodem nie uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych – 57% ankietowanych. Niestety wbrew naszym staraniom ciągle młodzież sygnalizuje, że *nie docierają do nich informacje o organizowanych wydarzeniach* (40% badanych). Jest to sygnał dla GOKu, że należy rozwinąć inne komunikatory społecznościowe z których korzysta młodzież. Podczas rozmów na lekcjach, potwierdziły się informacje uzyskane w ankiecie, że młodzi ludzie, zwłaszcza z ościennych miejscowości mają problemy z dotarciem do miejsc, gdzie są organizowane wydarzenia – 26% badanych. Ankietowani wskazywali również na bariery w postaci: *problemy zdrowotne, zapominaniu o wydarzeniu, brak zgody od rodziców na uczestnictwo, czy uczestnictwo w innych zajęciach.* Stosunkowo sporo osób nie widzi żadnych trudności i zazwyczaj uczestniczą w wydarzeniach organizowanych przez GOK.

Ostatnie z pytań było otwarte i miało na celu dowiedzenie się od młodzieży, czego im brakuje w Gminie. Duża liczba odpowiedzi skłoniła do pogrupowania ich względem różnych kategorii. Należy zwrócić jednak uwagę, że odpowiedzi są od siebie często zależne.

- a) Potrzeby gastronomiczne - „Żabki”, „Biedronki”, „Kebabów” – najczęściej wskazywane odpowiedzi. Chociaż pytanie było ukierunkowane na potrzeby kulturalne, młodzież uznała, że najważniejsze w ich życiu jest jednak „jedzenie”.
- b) Potrzeby infrastrukturalne - kolejnym ważnym aspektem dla młodzieży z naszej Gminy są potrzeby infrastrukturalne o charakterze inwestycyjnym. Zauważyliśmy, że nasza młodzież ma bardzo dojrzałe podejście względem swoich oczekiwań.
- c) Potrzeby kulturalne – imprezy, kina, warsztaty, zajęcia pozalekcyjne (taniec, balet zajęcia sportowe).
- d) Potrzeby sportowe – duża liczba wskazań w tej kategorii nie dziwi, biorąc pod uwagę zainteresowanie młodzieży sportem.

W odpowiedziach pojawiły się również: *niczego, nic, nie wiem, wszystko jest* oraz *Nasza gmina jest idealna!*.

Tab. 4. Czego brakuje Ci w Gminie?

POTRZEBY GASTRONOMICZNE	POTRZEBY INFRASTRUKTURALNE	POTRZEBY KULTURALNE	POTRZEBY SPORTOWE
pizzerii	sklepów/ galerii/ sieci handlowych	kino	basen
żabki	rossmanna	koncertów np. baciara	skatepark
dobrego jedzenia	ścieżki rowerowej, stojaki rowerowe	zajęć pozalekcyjnych np. tanecznych, akrobatycznych lub gimnastycznych, lekcje baletu	wydarzenia sportowe
restauracji	asfaltu	tradycji i kultury	torów motocrossowych
łodziarni	chodników i lamp	miejsce do spotkań/ zabawy	koszykarzy i piłkarzy
McDonalda	„uczciwego” parku	imprez	siłowni
turasów/ kebabów	przystanki autobusowe	szkoły plastyczne dla artystów	odnowienie boisk

			sportowych/ orlik
miejsce piknikowe/ miejsce na ognisko	naprawa dróg	turniej fortnite	zajęcia sztuk walki i samoobrony/ fight club
kawiarni	zasięg sieci komórkowych	więcej wydarzeń	boisko do siatki
	park trampolin, park rozrywki, park liniowy		kluby piłkarskie
	paczkomatu		
	plaża		
	toalet publicznych		
	lodowisko		

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

3.4. Opis i wyniki IV działania diagnostycznego – spacer badawczy

Spacer planowo miały odbyć się w trzech miejscowościach o największym potencjale pomysłowym - Dobra, Skrzydlina i Wilczyce. Finalnie niestety potwierdziły się nasze przypuszczenia i w Dobrej i Skrzydlnej nikt się nie pojawił w wyznaczonych terminach. W Wilczycach spacer odbył się 21 maja – ze względów pogodowych w trakcie zajęć lekcyjnych. Zależało nam na stworzeniu przyjaznej atmosfery podczas której byliśmy tylko ich gośćmi, unikając pozycji władzy. Młodzież bardzo chętnie oprowadziła nas po zakątkach swojej miejscowości, jednocześnie zaznaczając trasę i punkty z ciekawymi miejscami do których nie udało nam się dotrzeć (ze względów czasowych oraz zmęczenia niektórych uczestników ☺) na przygotowanej mapie. Należy w tym miejscu pochwalić młodzież za super znajomość topograficzną najbliższej okolicy oraz szczególnie chłopaków za wysoką sprawność fizyczną. Podczas spaceru udało nam się dowiedzieć co lubią oni robić w wolnym czasie i gdzie go spędzają – najczęściej wybierają aktywności ruchowe jak np. jazdę na rowerze lub crossie. Spacer przebiegał na luźnych rozmowach o potrzebach, możliwościach i planach naszych uczestników. Była to super okazja do bliższego poznania się i przełamania bariery „ośrodek kultury – młodzież”. W dalszym ciągu na pierwszym planie pojawiały się potrzeby infrastrukturalne. Młodzież potwierdza chęć uczestnictwa w kulturze, jednak ma problem z zdefiniowaniem czego konkretnie oczekuje.

3.5. Opis i wyniki V działania diagnostycznego – spotkanie wydobywcze

Spotkanie odbyło się 24.05.2024 r. w siedzibie Gminnego Ośrodka Kultury w Dobrej. Niestety również tutaj, pomimo usilnych starań kadry pracowniczej GOKu frekwencja była bardzo niska – pojawiły się dwie koleżanki w wieku 13 lat z Jurkowa. Z tego względu spotkanie miało formę wywiadu pogłębionego, podczas którego chcieliśmy się dowiedzieć co interesuje, cieszy i inspiruje młodzież w ich wieku z terenu Gminy Dobra. Spotkanie poprowadziła zaproszona badaczka p. Anna Miodyńska. Odpowiedzi na takie pytania jak: „Co lubicie robić, gdy już uporacie się z obowiązkami szkolnymi i domowymi?”, „Gdybyście, mając nieograniczone możliwości, mogły zorganizować imprezę dla swoich koleżanek i kolegów, to jak by ona wyglądała?”, „Jak myślicie, co Wasi rówieśnicy chcieliby robić podczas tej części wakacji, którą spędzą w domu (w gminie Dobra)?” pozwoliły na utworzenie mapy myśli.

Odpowiedzi naszych uczestniczek poszeregowaliśmy w czterech kategoriach: formy spędzania czasu wolnego, atrakcyjne miejsca, miejsce na udaną imprezę i sposób spędzania czasu wolnego w wakacje.

W pierwszej kategorii dziewczyny, jako zajęcia w czasie wolnym wskazały: spotkania z rówieśnikami na placu zabaw, przy czym ten plac służy również do zabawy („jesteśmy dziećmi”); spacer z psem (sporo dzieci ma w domach pieski); oglądanie filmów na platformach; granie w sieci, ale także w gry planszowe z rówieśnikami w domach.

Za atrakcyjne miejsca respondentki uznały: galerie handlowe, place zabaw, wesołe miasteczka oraz parki. Natomiast udana impreza (np. urodzinowa) mogłaby odbyć się: w parku linowym, na trampolinach, na dmuchańcach, czy w dżungli.

W czasie wakacji przepytywane dziewczyny wskazały na chęć: spotkania się ze świętym Mikołajem, obejrzenia filmu w parku (plenerowe kino), pojechania na wycieczkę (np. do Warszawy, Paryża lub Zakopanego – wycieczki są lubiane, ale dziewczyny nie umiały odpowiedzieć na pytanie: „jakie wycieczki są interesujące?”) oraz uczestnictwa w festynie z kolorowymi proszkami (indyjskie święto kolorów holi). Wskazały również na udział w warsztatach sztuk walki, wyplatania biżuterii, czy gier „w realu”.

Respondentki, chociaż nastolatki, potrzebują przestrzeni do dziecięcych zabaw sensorycznych: huśtawki, liny, trampoliny. Kino plenerowe jest pożądane nie dla samych filmów (te mają w domu na ekranach), ale dla atmosfery niecodzienności, wykraczania poza codzienne zasady (wieczór poza domem). Prawie wszystkie pomysły działań pochodziły z doświadczenia dziewcząt, mało było pomysłów „szalonych”. Choć pojawiły się i takie np. skok ze spadochronem.

4. Podsumowanie – rekomendacje z badań

W podsumowaniu autorzy zawarli najważniejsze wnioski i rekomendacje wskazujące na kierunek działań Gminnego Ośrodka Kultury w Dobrej, mające na celu ożywić w tym regionie kulturę. Młodzież jest z pewnością jedną z trudniejszych grup odbiorców oferty kulturalnej. Przeprowadzenie badań umożliwiło jednak nawiązanie kontaktu z młodzieżą i pokazanie się ośrodka kultury, jako oddzielnej instytucji i chętnej do współdziałania. Formuły spotkań pozwoliły na stworzenie listy rekomendacji, która została podzielona na dwie kategorie. Pierwsza z nich może stanowić listę wskazówek dla osób chcących zgłosić swoje inicjatywy w kontekście projektu „TworzyMy Kulturę w Dobrej”. Druga część wniosków i rekomendacji skierowana jest do kadry Gminnego Ośrodka Kultury w Dobrej i stanowi długoterminowy plan działań w ramach strategii, które powinny być realizowane w celu ożywienia wizerunku instytucji.

4.1. Rekomendacje w kontekście projektu *TworzyMy Kulturę w Dobrej* w ramach projektu Dom Kultury+ - Edycja 2024

Ważną potrzebą badanych jest udział w wydarzeniach zapewniających rozrywkę, przestrzeń do wypoczynku oraz współdziałanie z rówieśnikami. Warto w propozycjach dla nastolatków wyjść poza znane im działania, czymś ich zaskoczyć, pamiętając przy tym, żeby w tych działaniach były elementy ruchu, zabawy, wychodzenia z codziennej rutyny.

Potencjał integracyjny stanowią działania w plenerze z wykorzystaniem atrakcyjnego ukształtowania terenu. Otwarte wydarzenia pozwalają na ośmielenie się uczestników i działania w większych grupach, co jest także istotną kwestią dla młodzieży. Z analizy wyników wyłania się również silna potrzeba przebywania z rówieśnikami, znajomymi i rodziną. W związku z rozproszeniem sołectw warto postawić na integrację mieszkańców poszczególnych miejscowości. Pragniemy, aby proponowane działania zmniejszały nierówności geograficzne w dostępie do kultury, tzn. aby mieszkańcy ościennych sołectw również mieli możliwość brania udziału w wydarzeniach kulturalnych.

Częstym motywem wyłaniającym się w badaniu jest bogactwo kulturalne regionu. Świadczy to o silnej identyfikacji z miejscem zamieszkania i ważnej roli folkloru, tradycji i zwyczajów w życiu młodych osób. Warto organizować działania służące podtrzymaniu tych wartości.

Sport i ruch to obszary, które często pojawiały się w badaniu diagnostycznym. Warto uwzględnić w proponowanych inicjatywach potrzebę ruchu i aktywności, jednak należy pamiętać, że realizowane działania mają odpowiadać przede wszystkim na potrzeby kulturalne.

Włączenie osób, które mają pomysły i wychodzą z inicjatywami do partycypacyjnego tworzenia oferty kulturalnej. Nawiązanie współpracy z takimi liderami umożliwi również dotarcie do potencjalnych odbiorców, poprzez promowanie przez nich oferty kulturalnej i zachęcanie do uczestnictwa w niej.

4.2. Wnioski i rekomendacje w kontekście tworzenia oferty adresowanej do młodzieży Gmina Dobra

Diagnoza potwierdziła, że nastoletnim mieszkankom i mieszkańcom potrzeba przestrzeni w której mogliby się regularnie spotykać. Jest to przesłanka do przywrócenia świetlic wiejskich lub stworzenia i zagospodarowania innych miejsc w których młodzież mogłaby spędzać swój czas wolny. Bardzo ważne wydaje się dotarcie z ofertą do wszystkich sołectw. Osoby niepełnoletnie są szczególnie wykluczone komunikacyjnie i koncentrowanie działań dla młodzieży w siedzibie GOK, pozbawia wielu z nich możliwości uczestnictwa. Czasowe działania w świetlicach („lotny ośrodek kultury”) oraz inicjatywy oddolne wspierane przez GOK mogą być sposobem na zwiększenie uczestnictwa młodych mieszkańców w kulturze.

Ważną kwestią jest usprawnienie kanałów komunikacyjnych, promujących działania GOKu. Młodzież zgłasza, że często informacje o organizowanych wydarzeniach do nich nie docierają. Należy w tym celu rozwinąć między innymi media społecznościowe z których młodzież najchętniej korzysta (Instagram, Tiktok).

Młodzież odnosiła się w badaniach ankietowych do problemów związanych z przestrzenią publiczną (stan chodników, oświetlenia, brak takich, czy innych usług). Tym samym wykazywała się dużą znajomością terenu swojej gminy. Może to być wskazanie dla projektów nastawionych na partycypację obywatelską młodzieży z gminy Dobra.

Ponieważ zasoby lokalowe i kadrowe GOKu nie pozwalają na wprowadzenie do oferty systematycznych działań animacyjnych, adresowanych wyłącznie dla młodzieży, należy pomyśleć o działaniach projektowych w partnerstwie ze szkołami lub innymi instytucjami. Mowa tu o projektach określonych w czasie i finansowanych ze środków zewnętrznych (np.: „Młodzież w działaniu”).

Oczywiście nie zamierzamy poprzestać na tym badaniu. Planujemy wprowadzić stałe badanie potrzeb w prostych ankietach, czy wywiadach po wydarzeniach, aby odpowiadać na pojawiające się potrzeby współczesnego świata. Otrzymane wyniki są cennym źródłem wskazówek w jakim kierunku powinien funkcjonować GOK. Mamy nadzieję, że osiągnięta nie relacji z młodzieżą pomoże w nawiązaniu długofalowej współpracy.

Załącznik nr 1. Kwestionariusz do aplikacji Mentimeter

- 1) Jedno słowo, które przychodzi Ci do głowy, gdy słyszysz "Gmina Dobra"
- 2) Gminny Ośrodek Kultury w Dobrej zajmuje się...
  - a) promocją gminy
  - b) żywieniem - stołówki szkolne
  - c) organizacją wydarzeń kulturalnych
  - d) tworzeniem miejsca spotkań
  - e) kultywowaniem folkloru, tradycji i zwyczajów
  - f) organizowaniem zajęć dodatkowych dla mieszkańców
  - g) nic nie robię
  - h) nie wiem
- 3) Dla mnie kultura to...
  - a) sposób zachowywania się
  - b) zwyczaje, tradycje, folklor, legendy
  - c) dom kultury
  - d) imprezy
  - e) miejsce spotkań
  - f) własna twórczość
  - g) coś całkiem innego
- 4) Jak uczestniczysz w kulturze?
  - a) indywidualnie
  - b) grupowo
- 5) Jak uczestniczysz w kulturze?
  - a) cyklicznie
  - b) spontanicznie
- 6) Jak uczestniczysz w kulturze?
  - a) biernie - jako obserwator
  - b) czynnie - jako aktywny uczestnik
  - c) nie interesuje mnie kultura
- 7) Kiedy najchętniej bierzesz udział w kulturze?
  - a) w tygodniu
  - b) w weekend
- 8) Gdzie najchętniej uczestniczysz w kulturze?
  - a) na terenie gminy
  - b) wyjeżdżam poza gminę
- 9) Gdzie najchętniej uczestniczysz w kulturze?
  - a) w pomieszczeniu zamkniętym
  - b) w plenerze

Załącznik nr 2. Kwestionariusz ankiety – Coś z niczego...

Gminny Ośrodek Kultury w Dobrej przystąpił do realizacji projektu związanego właśnie z Wami. O czym on jest? Chcemy wspólnie z Wami stworzyć wydarzenia atrakcyjne i dostosowane do Waszych potrzeb oraz zainteresowań. Wasze zdanie jest dla nas bardzo ważne! Mamy nadzieję, że ta ankieta to dopiero początek naszej wspólnej przygody z kulturą.

1. Jakie jest Twoje ulubione miejsce? Wskaż maksymalnie 3 odpowiedzi.
  - a) dom
  - b) mój pokój
  - c) przestrzeń wirtualna
  - d) park, las
  - e) przystanki autobusowe
  - f) boiska lub hale sportowe
  - g) szkoła
  - h) ośrodek kultury
  - i) duże miasto
  - j) inne: .....

2. Co pokażesz w swojej okolicy gościom z daleka?
  - a) przyrodę
  - b) trasy piesze i rowerowe
  - c) zwyczaje i tradycje
  - d) wydarzenia (imprezy, koncerty)
  - e) miejsca historyczne, zabytki
  - f) mój dom i moją rodzinę
  - g) miejsca z fajnym jedzeniem
  - h) miejsca, które tylko ja znam
  - i) inne: .....

3. Co najczęściej robisz w czasie wolnym bez telefonu i komputera? Wskaż maksymalnie 3 odpowiedzi.
  - a) śpię
  - b) spędzam czas z rodziną
  - c) nudzę się
  - d) zawsze jestem online
  - e) spotykam się z przyjaciółmi
  - f) zajmuję się sportem
  - g) czytam książki
  - h) rozwijam swoje zainteresowania sztuką
  - i) pomagam innym, opiekuję się innymi
  - j) podróżuję
  - k) oglądam TV z babcią
  - l) nie mam czasu wolnego
  - m) inne: .....

4. Co ogranicza Twój udział w wydarzeniach kulturalnych organizowanych przez GOK?
Wybierz maksymalnie 3 odpowiedzi.
- a) nie posiadam środków finansowych
  - b) nie interesują mnie wydarzenia organizowane przez GOK
  - c) nie docierają do mnie informacje o organizowanych wydarzeniach
  - d) mam problem z dotarciem do miejsc w których organizowane są wydarzenia
  - e) nie mam czasu
  - f) nie pozwala mi na to stan zdrowia
  - g) inne: .....
5. Czego brakuje Ci w Gminie?
.....

Metryczka:

1. Płeć:
- a) dziewczyna
  - b) chłopak
2. Klasa:
- a) 6 klasa
  - b) 7 klasa
  - c) 8 klasa
3. Sołectwo:
- a) Chyszówki
  - b) Dobra
  - c) Gruszowiec
  - d) Jurków
  - e) Porąbka
  - f) Pólrzeczki
  - g) Przenosza
  - h) Skrzydlina
  - i) Stróża
  - j) Wilczyce
  - k) Wola Skrzydłańska
  - l) Inne: .....

Dziękujemy za wypełnienie ankiety!

Wyniki badania zostaną wykorzystane do opracowania diagnozy, która dostępna będzie na stronie gok.gminadobra.pl. Koniecznie śledźcie nasze media społecznościowe, aby nic Was nie ominęło!

Zespół GOK w Dobrej